

Bruxelles, den 30. september 2022
(OR. en)

12838/22

JAI 1251
COPEN 336
JUSTCIV 118
COJUR 30
IPCR 93
RELEX 1276

NOTE

---

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	12756/22
Vedr.:	Retlige reaktioner og bekæmpelse af straffrihed for forbrydelser begået i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine
	- Status

Rådet handlede sammen med de øvrige EU-institutioner og -agenturer hurtigt efter begyndelsen af Ruslands angrebskrig for at støtte bekæmpelse af straffrihed i forbindelse med krigsforbrydelser og de øvrige yderst alvorlige forbrydelser. Justitsministrene drøftede situationen allerede den 4. marts 2022, og de har drøftet dette emne på alle efterfølgende møder. Den seneste drøftelse fandt sted på det uformelle møde i Prag i juli med deltagelse af anklageren ved Den Internationale Straffedomstol (ICC), den ukrainske justitsminister og formanden for Europa-Parlamentets LIBE-udvalg.

Formandskabet indledte også drøftelser om dette emne på andre møder på højt plan, f.eks. mødet i Koordinationsudvalget vedrørende Politisamarbejde og Retligt Samarbejde i Straffesager (CATS) den 21. september 2022.

Det Europæiske Råd erklærede i sine konklusioner af 30.–31. maj 2022, at det "påskønner alle dem, der bidrager til at indsamle bevismateriale og efterforske krigsforbrydelser og de øvrige yderst alvorlige forbrydelser, og støtter det intensive arbejde, som udføres af anklageren ved ICC i denne henseende. Det bifalder også det arbejde, som Ukraines rigsadvokat udfører med finansiel støtte og kapacitetsopbygningsstøtte fra Den Europæiske Union og dens medlemsstater."

De vigtigste bestræbelser og initiativer på dette område kan sammenfattes således:

- 14 medlemsstater har indledt efterforskning af forbrydelser begået i forbindelse med Ruslands angrebskrig i Ukraine, enten på grundlag af national kompetence (f.eks. hvis et offer eller gerningsmanden (også) er statsborger i en EU-medlemsstat) eller på grundlag af universel jurisdiktion.
- De polske, litauiske og ukrainske judicielle myndigheder oprettede den 25. marts 2022 et fælles efterforskningshold med støtte fra Eurojust. Dette skal gøre det lettere at udveksle oplysninger og bevismateriale og støtte strafferetlig efterforskning af forbrydelser begået i Ukraine. Den 25. april 2022 meddelte anklagerens kontor ved ICC sin deltagelse i dette fælles efterforskningshold. Den 30. maj 2022 tilsluttede de estiske, lettiske og slovakiske judicielle myndigheder sig formelt det fælles efterforskningshold. Eurojust yder fortsat afgørende operationel, juridisk og finansiel støtte til det fælles efterforskningshold.
- Desuden ændrede Rådet den 13. april 2022 mandatet for EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine (EUAM Ukraine)¹. I henhold til det ændrede mandat vil EUAM Ukraine også yde støtte til de ukrainske myndigheder for at lette efterforskning af og retsforfølgning i forbindelse med internationale forbrydelser begået som led i Ruslands uprovokerede og uberettigede militære aggression mod Ukraine.

---

¹ Rådets afgørelse (FUSP) 2022/638 af 13. april 2022 om ændring af afgørelse 2014/486/FUSP om Den Europæiske Unions rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine (EUAM Ukraine), EUT L 117 af 19.4.2022, s. 38–39.

- Eurojusts rolle som koordineringsorgan mellem medlemsstaternes judicielle myndigheder er afgørende i forbindelse med indsamlingen af beviser for krigsforbrydelser og de øvrige yderst alvorlige forbrydelser, navnlig da Eurojust er vært for og varetager sekretariatsfunktionen for det europæiske netværk for efterforskning og retsforfølgning af folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser (folkedrabsnetværket) og har etableret tætte forbindelser med Ukraine gennem tilstedeværelsen af en ukrainsk forbindelsesanklager. I den forbindelse forekom det afgørende at give Eurojust mulighed for fuldt ud at udfylde denne vigtige koordinerende rolle gennem sikring og analyse af bevismateriale til støtte for de forskellige indledte efterforskninger. Efter forslag fra Kommissionen og inden for meget korte frister som led i en særlig hasteprocedure vedtog Rådet og Europa-Parlamentet forordning (EU) 2022/838 om sikring, analyse og opbevaring i Eurojust af bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger². Forordningen trådte i kraft den 1. juni 2022. Eurojust er i øjeblikket i færd med at etablere den nødvendige infrastruktur til at anvende forordningen. Efter anmodning fra formandskabet aflægger Eurojust regelmæssigt rapport om denne proces i Rådets forberedende organer³.
- Den 21. september 2022 offentliggjorde Eurojust, folkedrabsnetværket og anklagerens kontor ved ICC retningslinjer for civilsamfundsorganisationer: "Documenting international crimes and human rights violations for criminal accountability purposes". Retningslinjerne, som er tilgængelige på Eurojusts websted, har til formål at bidrage til bekæmpelse af straffrihed og er udarbejdet på grundlag af ekspertise fra anklagerens kontor ved ICC, Eurojust, folkedrabsnetværket, civilsamfundsorganisationer, nationale anklagere og internationale partnere.

---

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/838 af 30. maj 2022 om ændring af forordning (EU) 2018/1727 for så vidt angår sikring, analyse og opbevaring i Eurojust af bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger (EUT L 148 af 31.5.2022, s. 1–5).

³ Senest på mødet i COPEN-Gruppen den 16. september. Jf. også WK 12104/22.

- Europol støtter de kompetente myndigheder i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af krigsforbrydelser og de øvrige yderst alvorlige forbrydelser gennem behandling og analyse af oplysninger inden for rammerne af dets særlige system vedrørende internationale forbrydelser, der kaldes "analyseprojekt vedrørende centrale internationale forbrydelser (Analysis Project Core International Crimes)". Eurojust samarbejder med Europol for at sikre agenturernes optimale supplerende funktion til støtte for efterforskninger.
- I betragtning af den øgede arbejdsbyrde som følge af situationen i Ukraine har ICC anmodet om yderligere finansielle bidrag og bistand i form af menneskelige ressourcer, der kan hjælpe med efterforskningen (bl.a. udstationerede anklagere, efterforskere og eksperter). Rådet har derfor gjort en indsats for at koordinere medlemsstaternes indsats på dette område. I alt er der ydet over 7 mio. EUR til ICC som supplerende finansiel støtte, og flere medlemsstater har sendt eksperter til Haag for at hjælpe ICC i dets vigtige arbejde.
- Gennem de integrerede ordninger for politisk kriserespons (IPCR) har formandskabet også bistået ved koordineringen af kriminalteknisk støtte til de ukrainske myndigheder med henblik på at indsamle beviser for internationale forbrydelser. Medlemsstaterne er blevet opfordret til fortsat at bidrage aktivt til efterforskning af internationale forbrydelser ved at kanalisere deres tilbud om kriminalteknisk støtte gennem ICC, som er godt rustet til at koordinere sådanne tilbud. Faktisk samler ICC gennem sin rotationsmodel tilbuddene og matcher dem med de ukrainske behov. ICC's rotationsmodel giver medlemsstaterne flere fordele med hensyn til retsgrundlag, immunitet, logistisk støtte, sikkerhed, forsikring, nedbringelse af omkostninger osv.⁴ ICC samarbejder tæt med EUAM Ukraine på dette område.

En mere omfattende og detaljeret beskrivelse af de forskellige bestræbelser og initiativer findes i dokument WK 5731/22, der ajourføres regelmæssigt.

Det skal også bemærkes, at formandskabet bestræber sig på at få Rådets afgørelse om tilføjelse af overtrædelsen af restriktive foranstaltninger i artikel 83, stk. 1, i TEUF vedtaget snarest muligt efter Europa-Parlamentets godkendelse. Når Kommissionen har forelagt forslaget til direktiv om strafferetlige sanktioner for overtrædelse af restriktive foranstaltninger, vil formandskabet også gøre sit yderste for at sikre, at dette forslag behandles hurtigt i Rådet.

---

⁴ Den 30. september 2022 udsendte anklagerens kontor ved ICC en brochure med oplysninger til potentielle bidragydende lande om udsendelse af kriminalteknisk ekspertise sammen med ICC.

Formandskabet vil fortsat sikre, at Rådet i tæt samarbejde med Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og andre interessenter vil fortsætte med at yde støtte til medlemsstaterne i deres bestræbelser på effektivt at indsamle beviser for krigsforbrydelser og de øvrige yderst alvorlige forbrydelser begået i Ukraine og samtidig undersøge potentielle synergier og undgå overlappning.

For at videreudvikle og yderligere strømline alle disse bestræbelser har formandskabet forelagt et udkast til Rådets konklusioner om bekæmpelse af straffrihed for forbrydelser begået i forbindelse med den russiske aggression i Ukraine⁵. Drøftelserne om dette udkast til konklusioner er for nylig blevet indledt.

---

⁵ 12756/22.